

Sygn. akt VIII U 81/15 Uzasadnienie

Decyzją z dnia 3 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych, bowiem nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 9 lat, 5 miesięcy i 25 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 8 października 1984 roku do dnia 30 czerwca 1993 roku z tytułu zatrudnienia w (...), ponieważ w świadectwie pracy brak jest informacji w jakim okresie wykonywał pracę spawacza a w jakim ślusarza. Brak jest również podpisu i pieczętki. Nie zaliczył również okresu od 2 września 1987 roku do dnia 31 marca 1988 roku z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o., ponieważ w świadectwie pracy brak jest powołania się na rozporządzenie Rady Ministrów, które określa charakter wykonywanej pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uznał również jako zatrudnienia w szczególnych warunkach okresu od 1 lipca 1993 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku z tytułu zatrudnienia w (...), ponieważ w świadectwie pracy brak jest powołania się na rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Ponadto w okresie od 1 stycznia 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku zajmował stanowisko ślusarza, spawacza oraz mistrza.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony M. B. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że wykazał 15 – letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach - w okresach od 8 października 1984 roku do dnia 1 września 1987 roku, od 1 kwietnia 1988 roku do dnia 30 czerwca 1993 roku oraz od 1 lipca 1993 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza. Również w okresie od 2 września 1987 roku do dnia 31 marca 1988 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, na którą to okoliczność przedłożył skorygowane świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wskazał ponadto, iż po złożeniu przez ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 15 grudnia 2014 roku organ rentowy uznał jako okres pracy w szczególnych warunkach dodatkowo okres od 2 września 1987 roku do dnia 31 marca 1988 roku z tytułu zatrudnienia (...) sp. z o.o. Tym samym ubezpieczony udowodnił 10 lat i 24 dni pracy w szczególnych warunkach zamiast wymaganych 15 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. urodził się (...). Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 28 lat, 11 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym pozwany uznał 10 lat i 24 dni okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach. Nie jest członkiem OFE.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 10 lipca 1983 roku ubezpieczony ukończył przeszkolenie spawalnicze i uzyskał uprawnienia spawacza.

/dowody: książeczka spawacza koperta k. 41/

W okresie od 8 października 1984 roku do dnia 31 marca 2000 roku zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) w G., które od dnia 1 lipca 1993 roku uległa przekształceniu w (...) sp. z o.o. w G., formalnie na stanowiskach monterów maszyn i urządzeń, ślusarza – spawacza, ślusarza – spawacza – brygadzysty oraz od 2 stycznia 1998r. mistrza wydziału mechanicznego. Spółka zajmowała się budową domów.

W tym czasie, pomimo zajmowania różnych stanowisk pracy, w okresach: od 1 czerwca 1986 roku do dnia 1 września 1987 roku, od 1 kwietnia 1988 roku do dnia 13 września 1989 roku, od dnia 19 stycznia 1990 roku do dnia 30 czerwca 1993 roku oraz od 1 lipca 1993 roku do dnia 31 stycznia 1997 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj. prace spawalnicze. Jego praca polegała na spawaniu elektrycznym i gazowym form i podkładów do elementów budowlanych. Formy i podkłady do spawania przygotowywali ślusarze.

/dowody: świadectwo pracy koperta k. 25; zaświadczenie koperta k. 25; zaświadczenie lekarskie koperta k. 25; umowa o pracę koperta k. 25; świadectwo pracy k. 15 część rentowa akt ubezpieczeniowych; kserokopia książeczki ubezpieczeniowej nienumerowane karty części rentowej akt ubezpieczeniowych; częściowo świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 10 akt ubezpieczeniowych; dowód z przesłuchania w charakterze strony ubezpieczonego płyta CD k. 45; zeznania Z. G. płyta CD k. 45; zeznania W. K. (1) płyta CD k. 45; zeznania W. K. (2) płyta CD k. 45/

W dniu 3 listopada 2014 roku złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 3 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

/okoliczności bezsporne/

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym w aktach ubezpieczeniowych, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron, zatem również Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń. Sąd jednakże dał wiarę świadectwu wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 6 czerwca 1994 roku jedynie w części w jakiej znalazło ono odzwierciedlenie w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym. W pozostałym zaś zakresie Sąd uznał je za niewiarygodne. W szczególności Sąd nie dał mu wiary w części w jakiej stwierdza ono, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu w całym okresie od 8 października 1984 roku do dnia 30 czerwca 1993 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj. pracę spawacza. Przeczą temu nie tylko zeznania przesłuchanych w toku postępowania świadków, ale również dowód z przesłuchania w charakterze strony ubezpieczonego, który wskazał, iż w tym czasie dwukrotnie przebywał na budowach eksportowych, jak również, że w pełnym wymiarze czasu pracy zaczął wykonywać prace spawalnicze dopiero od 1986 roku. Sąd dał wiarę również zeznaniom świadków Z. G., W. K. (1), W. K. (2) oraz dowodowi z przesłuchania w charakterze strony jako spójnym, logicznym i znajdującym potwierdzenie w zebranych w sprawie dokumentach. Świadkowie ci byli współpracownikami ubezpieczonego i potwierdzili oni, charakter pracy ubezpieczonego w spornych okresach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako zasadne należało uwzględnić.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo ubezpieczonego do emerytury określonej w przepisie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013, Nr 1440), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet, okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczony swoje prawo do emerytury w obniżonym do 60 lat wieku emerytalnym wiąże z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych, a zatem stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej wymaganym jest, aby wykazał on na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.), t.j. pracy wymienionej w wykazie A tegoż rozporządzenia.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na

danym stanowisku pracy. Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Bezspornym jest, iż ubezpieczony ukończył 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat oraz nie jest członkiem OFE.

Wobec powyższego, przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia ubezpieczonego od 8 października 1984 roku do dnia 31 grudnia 1997 roku z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) w G., które od dnia 1 lipca 1993 roku uległa przekształceniu w (...) sp. z o.o. w G..

Sąd w związku z tym przeprowadził na tę okoliczność postępowanie dowodowe z dokumentów z akt ubezpieczeniowych oraz z zeznań świadków i ubezpieczonego przesłuchanego w charakterze strony.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało, że w okresie od 1 czerwca 1986 roku do dnia 1 września 1987 roku, od 1 kwietnia 1988 roku do dnia 13 września 1989 roku, od dnia 19 stycznia 1990 roku do dnia 30 czerwca 1993 roku oraz od 1 lipca 1993 roku do dnia 31 grudnia 1997 roku, ubezpieczony, pomimo zajmowania różnych stanowisk pracy stale, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych polegającą na spawaniu elektrycznym i gazowym. Fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Niewątpliwie fakt ten potwierdziły zeznania przesłuchanych w toku postępowania sądowego świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia oraz byłego pracodawcy. Zdaniem Sądu, przesłuchani w sprawie świadkowie posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, byli zatrudnieni wraz z nim w tym samym okresie, w tych samych zakładach pracy. Zatem wysnuć należy z powyższego wniosek, iż przesłuchani świadkowie najlepiej zorientowani są co do charakteru i specyfiki pracy ubezpieczonego w spornych okresach. Sąd nie znalazł jakichkolwiek podstaw, by kwestionować ich wiarygodność w zakresie ustaleń dotyczących charakteru pracy ubezpieczonego. Treść zeznań świadków zgodna była z treścią dowodu z przesłuchania ubezpieczonego w charakterze strony. Nadto, jak już zostało wskazane, treść zeznań świadków oraz ubezpieczonego znalazła potwierdzenie w bogatej treści dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego.

Na marginesie należy podnieść, iż Sąd miał na uwadze, iż pracownicza dokumentacja ubezpieczonego potwierdzała konsekwentnie zatrudnienie ubezpieczonego w charakterze ślusarza – spawacza, jednakże postępowanie dowodowe wykazało, iż wykonywał jedynie prace spawalnicze natomiast przygotowawcze prace ślusarskie wykonywały zasadniczo inne osoby – ślusarze. Zdarzało się, iż do wykonania pracy spawalniczej ubezpieczony musiał w ramach ciągu technologicznego pracy wykonać pracę ślusarską – były to jednakże sytuacje sporadyczne i podyktowane przebiegiem i procesem pracy przy spawaniu, przy tym prace te mieściły się w zakresie kwalifikacji zawodowych ubezpieczonego, zatem uzasadnione było rozszerzone nazewnictwo stanowiska ubezpieczonego. Należy także wskazać, iż Sąd miał na uwadze pismo pracodawcy ubezpieczonego z 1994r do Wydziału Rodzinnego Sądu – dla potrzeb postępowania alimentacyjnego - w którym pracodawca stwierdza, iż ubezpieczony nie jest z zawodu spawaczem, bo nie posiada książeczki spawacza (k. 25), jednakże wobec załączonej a ważnej od 1984r. książeczki spawacza powyższe stwierdzenie jest wątpliwej wartości. Niezależnie od powyższego należy stwierdzić także, iż powyższa informacja nie przeczy ustaleniu, iż ubezpieczony pracował jako spawacz, bowiem nawet nie będąc z zawodu spawaczem (to stwierdzenie pracodawcy jest prawdziwe, gdyż ubezpieczony ukończył (...) Szkołę Zawodową (...)) zrobił konieczne kursy i uzyskał -- wbrew informacji – książeczkę spawacza i pracował jako spawacz.

Tym samym Sąd doszedł do przekonania, że wskazane powyżej sporne okresy zatrudnienia ubezpieczonego winny zostać potraktowane jako okres pracy w szczególnych warunkach. W tym okresie ubezpieczony bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czyli pracę spawacza, wymienioną

w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 cytowanego rozporządzenia, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Uwzględnienie powyższego okresu wskazuje, iż staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 cytowanego rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd nie uwzględnił pozostałych spornych między stronami okresów zatrudnienia ubezpieczonego jako okresów pracy w szczególnych warunkach, albowiem z przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wynika, iż w tych okresach ubezpieczony nie wykonywał prac o tym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z wyżej przytoczonych względów, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami zmienił decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia ukończenia przez niego 60 – tego roku życia o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Działając na podstawie przepisu art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd stwierdził, że pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, bowiem poczynienie wiążących ustaleń, co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego w spornych okresach, mających wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia, nastąpiło na etapie postępowania sądowego.

Sędzia SO Magdalena Graul